

Promarněné roky

KAREL V. HRUBÝ

Je snad psáno v knize osudu našeho národa, že téměř stále bude někdo v exilu. Jen v tomto století je to po třetí, kdy naši lidé odešli, nebo byli nuceni odejít z domova. Věřím však, že každý dnes vidí, že mezi dvěma předešlými exily a tím dnešním byl od počátku veliký rozdíl. Oba předešlé exily ve srovnání s nynějším byly krátkodobé, plné dění - byla válka. Tehdy se vědělo a věřilo se, že otázka doby trvání je otázkou několika roků. Dnes nás zajímá exil třetí, to je ten "naš". Je rozdílný od těch předešlých v mnoha směrech.

V prvním exilu to byla velká postava T.G. Masaryka, ve druhém to byl Dr. E. Beneš, tehdy hlava státu. Oba ti to vůdcové pak seděli s ostatními zúčastněnými partnery u stejného karetního stolu a hráli s nimi, neboť měli také v rukách karty. Do dnešního exilu neodešla politická postava, ke které by se národ upínal, v její schopnosti by doufal a věřil. Pro ty, kdož zůstali doma exil byl: "ti odešli nebo ti utekli" - nic více. A když později jsme zvidali - a co exil - odpovědi obyčejně byla otázka: - jak prosím? - ti méně hovorní pak jen mávli rukou. Pak jsme se i my stali "ti utekli" a nyní srovnáváme. V obou prvních exilech náš národ byl přímo zúčastněn na

probihající dění i když nebyl tohoto centrem - tentokrát stojíme stranou. Tehdy demokratický svět v našich národech viděl a měl spojence - dnes je to problematické. Také v obou předešlých exilech náš národ neměl ve svobodných zemích akreditované diplomatické úřady, které by organizovaly podvratnou činnost - jak je tomu dnes. Tenkrát jako národ jsme byli celé na straně demokracií - dnes si tím nemůžeme být tak jisti. Tenkrát národ toužil po svobodě - dnes? - "televizor máme, ledničku také a na auto si šetříme." Také nikdy nikdo před tím si v exilu "neupravoval poměry" a nejezdil "na návštěvy". Tehdy vždy lidé věděli, proč do exilu odešli, měli

jasno a byli rovní.

Politická situace pak od samého počátku třetího exilu byla křečovitá. I když mezi východem a západem existují "způsobné vztahy", souběžně probíhá napětí - studená válka. Politici všech kalibrů na obou stranách nemohou, než točit se na místě, nanejvýše chodí v kruhu. Všem exilovým politikům bez rozdílu jeden den řeknou: "sympatizujeme s vámi, máte naši podporu." Druhý den pak tíhají politici s druhou stranou uzavřou smlouvy o kulturní a jiné spolupráci, o výměně technických zkušeností a prodají jim strategický důležité přístroje. Tato trapná situace trvá posledních čtyřicet let. Kolik již za tu dobu bylo ministrů, se kterými naši "páni exiloví politici" byli ve styku? a k čemu to bylo? Což nevěděli hned z počátku, což nepochopili po maďarských událostech a nedokázali pochopit ještě ani po roce 68 jak jejich způsob "dělání exilové politiky" je k ničemu? Za celých 40 let neučinili nic, z čeho národ doma, či exil mohl mít i jen sebemenší prospěch. Nebyli schopni přinést jedinou

myšlenku, která by mohla posloužit a pomoci. Starali se jen o to, aby oni sami vypadali důležitě. Vytvářeli vlády, rady - perou se o prvenství v exilu, potírají se mezi sebou, pěstují si stále dávno přežitá partaje v dětských představách, že jednou budou pokračovat tam, kde roku 48 skončili. To je totiž doba, ve které ustrnuli a ty partajní následovníky potřebují k tomu, aby mohli praktikovat vlastní velikost a vůdcovského genia. Jejich existence v exilu byla od samého počátku nanicovatá. Nepochopili, že měli lidem v exilu vštípit vědomí sounáležitosti a příslušnosti a vynechat ono hraní si na strany, které lidi rozdělují. Jednota měla být heslem a naplní po celou dobu v exilu - jednota a ne reprisa Bílé Hory. Když pak nepochopili tuto základní důležitost, jak může kdo po nich žádat, aby chápali celý další vývoj?

Celé pojetí a celá koncepce práce v exilu měla být jiná od samého počátku. My, chceme-li pomoci potřebujeme především porozumění lidí těch národů, ve kterých dnes

Pokračování na straně 2

naše hlasy

"OUR VOICES" - Independent Newspaper for Czechs, Moravians, Silezians and Slovaks.
"NAŠE HLASY" - Nezávislý časopis pro Čechy, Moravany, Slezany a Slováky.

No. 3. (1101) Vol.- Ročník 33 * 14. února-February 14, 1987
Toronto, Ontario, Canada

ÚNOR

Charta 77 svedla na scestí

Vstupujeme do nového roku a patřilo by se, aby někdo proslavil řeč plnou optimismu. Měl jsem tu smůlu, že jsem v listopadu a v prosinci byl v Evropě a vůbec nemám k tomu náladu. Nemám na mysli to, co jsem tam viděl: francouzské studenty, kteří nejsou nikdy spokojeni a nechávají se zneužívat politickými provokatéry, ani nemyslím na otázky těch, kteří nechápou, proč je najednou tolik katastrof v životním prostředí povodí Rýna.

Myslím především na české věci a perspektivy.

Už je tomu více než osmnáct let, co jsme odešli z domova a viděli jsme, že i tady je vždycky u výhodného místa - **ka dříve ten, kdo měl i doma ve všem přednost.** Chápali jsme to, protože zatímco jsme říkali, že kriminál je lepší než universita, sami jsme věděli, že tomu tak není a že ti, co mají tu universitu, jsou na tom lépe.

Někteří z nás dokonce věřili,

že oni svedou líp udělat něco pro národ než my doživotně blbým kádrovým posudkem. A mlčeli jsme a mysleli jsme si, že je to tak lepší i v zájmu věci a komunistickou demagogií pomateného národa, když budou mluvit známé, i když profláknuté autority.

Chtěli jsme si zachovat zdání slušnosti a očekávali jsme, že i oni budou znát míru. Nemyslím, že jsme se kardinálně zmylili. Jsou lidé, s nimiž jsme přátelé. A jiní, jimž ně-

Pokračování na straně 2

SOUTH AFRICAN INFORMATION

Canada's Prime Minister should get first-hand facts about South Africa before making a political prognosis, South African Ambassador says.

The Prime Minister should have made a political house call on South Africa before giving a telephone diagnosis on its health, Ambassador Babb said today. The South African Ambassador to Canada spoke at a Kiwina Club meeting in Toronto this afternoon.

"Prime Minister Mulroney's political prognosis that the situation in South Africa is deteriorating can be likened to a Doctor giving a medical opinion by telephone based on facts obtained from hostile blind nurses in another room", Babb said.

"Why does he consistently concentrate on

the wounds, ignoring the fact of a healthy body", he added.

"It seems that political house calls are as rare as those of medical practitioners. Since 1957, not one sitting Canadian Cabinet minister has visited South Africa".

Babb reminded the audience that the Canadian Government has already agreed to meet with the African National Congress, a terrorist organisation promoting violence. He quoted an ANC representative in the United States, who said last year: "We want to make the death of a collaborator so

Continue on Page 3

Něžná krásná zima

Mluví Winnie Mandela

RICHARD HANZLÍK

Náhodou mi padlo do ruky poslední, lednové (1987), číslo amerického Listu paní a dívek, magazínu Ms., a tím mi byla dána možnost seznámit se snad s největší hovadinou, s jakou jsem se setkal za posledních 69 roků. (Tu hovadinu mi promiňte. Děkuji.)

V čísle otiskl interview, který s chotí teroristy Nelsona Mandely Winnie vedla onedlouhý jistá Amina Frense, údajně "a free-lance žurnalistka z Johannesburgu" (mimo chodem, v rámci "International Woman of the Year" jí - Winnie - redakce magazínu

udělila - poprvé - mezinárodní cenu Simone de Beauvoir). Rozhovor se konal v domě Winnie v Sowetu. A teď už dost povídání, o všem ostatním nechť si vážený čtenář a čtenářka zaujmou svůj názor sami. Pro každý

Pokračování na straně 2

ALEXANDRŮV SOUBOR RUDÉ ARMÁDY OPĚT V TORONTU.

Přivítejte tento předvoj vrahů tak jak se patří na exulanty, pořádnou internacionální

DEMONSTRACÍ!

PONĚLÍ 23. ÚNORA 1987 V 8:15 HOD. VEČER

na rohu

VICTORIA A SHUTER STREET V TORONTĚ

poblíž "Massey Hall", kde budou vystupovat.

Charta 77 svedla na scestí

Pokračování se strany 1
kteří z nás dodnes nemohou odpustit. Ale většinou si to necháváme pro sebe.

Co nás zaskočilo, je něco zcela jiného: V roce 1977 byla formulována Charta 77 jako kompromis s domácí, dubčkovskou, komunistickou "podzemní", tedy "nebilakovskou" frakcí. Je to prohlášení, jež je bojovné a plné ušlechtilých ideálů, které může podepsat každý poctivý komunist i nekomunist, ale poskytující zásadní ideologickou koncesi komunismu. Asi takovou, jako by před rokem 1918 Masaryk prohlásil československou samostatnost za předpokladu, že československým králem bude habsburský dědic.

Vážím si Václava Havla, zřejmě jednoho z hlavních tvůrců Charty 77. Ale od něho nemůžeme dostat svobodné prohlášení, jak to tenkrát i dnes myslí.

Zdá se mi však, že tento spisovatel je nedůstojně zneužíván jako představitel falešného československého národního a státního programu. Jednou jsou okolo něj lidé, kteří představovali do roku 1968 režim, jenž ani jemu nedal tu universitu a spíše s omylem a nedopatřením jej připustil k divadlu.

Nyní se za něho uklánějí před holandskou královnou, která mu udělila vyznamenání za jeho boj za lidská práva. Vyhlašují v jeho nepřítomnosti, že dosáhli vítězství nad nějakými holandskými byrokraty, kteří poukazovali na porušování královské konstituční tradice, že se před královnou nesmí vyslovovat ani krotká chartistická politická prohlášení. A přitom nechápou, že ze dne na den prohrávají více a více naši národní věc.

Jsou lidé, které to žere, kdo se k té královně dostal. Mne spíše žere to, že mi došlo něco, co mě dosud nikdy ani nenapadlo: Jsme odepsaní ze západní Evropy a z tábora demokracie. To, co jsme po-

važovali například v prohlášení Charty 77 za oblibovačku, kterou chápe každý český Švejk - že jako s tím socialismem to myslíme vážně - protože nikdo nechtěl aby autoři Charty 77 se dali "socialistickým" soudům tak snadno do ruky, to naši západní sympatizátoři vzali s radostí na vědomí.

Ať si povídá kdo chce co chce, každý, kdo zná věci na Západě, ví, že není dnes v USA a v západní Evropě jediný politik, který by se mohl odvážit prohlásit něco obdobného se Švejkovým: "Na Bělehrad!" Žádné "Na Prahu!" nebo "Na Budapešť!" neexistuje. Kdyby se něco podobného odvážil někdo ve Vatikánu a volal "Na Varšavu!", tak by na něj polský papež poslal svého švýcarského gardistu.

Proč o tom píšu?

Prostě proto, že jsem v náladě jako asi byl Komenský v roce 1648 ve Westfálsku, když mu konečně došlo, že ani ti Švédové, co jsou v Praze na Hradčanech, už nepůjdou ani přes Karlův most, i kdyby je studenti jezuitů Plachého přes něj pustili.

Dopadlo mi, že svět rozdělený na dvě půlky mezi dvě supermoci, jednu krvežíznivou a útočnou, "Socialistickou", a druhou utopenou ve svém bohatství a schoulenou strachem z rudého fejnika, nás má přesně zařazeny. Jen zbytek slušnosti těm na Západě už víc než čtyřicet let brání v tom, říci naplno, že si svou pochybnou bezpečnost vykoupi i naši svobodou. Jim se ta naše Charta 77 náramně dobře hodí. Proto mají zelenou ti, kteří tu chartu fedrují a už ani do radia nemohou mluvit ti, kteří, jak se v Čechách říká, "nejsou v nomenklatuře" (tj. KSČ kandidáti na prebendy).

Co s tím? Asi je to jedno, tak dělejme to, co se dělá, když se padá z okna: Křičme. Občas na řvaní svět reaguje.

Naše perspektivy snad nejsou zcela beznadějné, proto-

že žádné plány do budoucna nejsou definitivní. Mám však dojem, že český i slovenský národ se musí sám rozhodnout, co vlastně chce. To, co nám osud - dnešní uspořádání světa - chce odejmout, se musí hájit a přestat sedět na dvou židlích.

Pro nás je otázkou, jakou budoucnost pro náš národ si přejeme. Zdá se spokojíme s husákovským kompromisem a bolševickým pořádkem za tu cenu, že budeme smět volně do kostela a na jazzové koncerty, nebo zda chceme svobodný a nezávislý stát, navazující na Masarykovy ideály s právem na hospodářskou svobodu a s uspořádáním takovým, jaké odpovídá možnostem hospodářského přežití mezi ekonomicky vyvinutými národy. Je třeba udělat konec zdání, že Češi a Slováci jsou spokojeni s důsledky, do nichž jsme zabředli už Košickým programem a postátněním a z toho vyplývajícího sovětského hospodářského i politického vykořisťování.

Deklarace lidských práv je samozřejmostí a nemůžeme přijmout jakoukoli spojitost s těmi, s nimiž se o tom pořádku musíme diskutovat.

Charta 77 nás svedla na scestí, kde byl prakticky ratifikován status quo. Včetně sovětské okupace a vybudovaných raketových základů na území ČSSR. A tím i zařazení Československa do mapy okamžitých atomových protiúderů v případě válečného konfliktu.

Potřebujeme opravdový politický program, jenž kdysi byl základem republiky. Svět, bohužel, je takový, že respektuje sílu a odhodlání a nikoli náfek těch, kteří dostali pendrekem. A tak si myslím, že bychom si měli povědět, jestli se nám chce z toho hnoje ven nebo jestli je nám v tom dobře, i když to smrdí. . . .

Vladimír Valenta
Reportér 1-87

Vysvobod'te nás od "Charty 77"

Jak dnes ve skutečnosti vypadá situace v "Chartě 77" v ČSSR, je patrné z tohoto dopisu z domova.

"... Píši Vám proto, že už máme doma delší potíže se soudruhy v "Chartě 77" jmenovitě s panem Uhlem.

Původně nám všem šlo v "Chartě" o něco docela jiného. Společně jsme s komunisty seděli v kriminále a domnívali jsme se, že se změníli. Předpokládali jsme, že se s nimi dá i spolupracovat, ale byl to omyl. O co se nám všem jedná; Pravicově smýšlející opONENTI nemají v "Chartě" žádnou oporu a proto nedostávají ze Západu žádné informace. Vše monopolně kolportuje a také kontroluje "Charta". Je také pravda, že nedostávají ze Západu žádné ceny, dotace a finanční podporu. Nedostatek informací je pro tyto lidi příkořím ještě podstatnějším než hmotná podpora. Nejhůře jsou pocitovány pokusy tuto pravici izolovat v okamžiku, kdy se z nich někdo dostane do vyšetřovací vazby a je zapotřebí mu rychle pomoci. Levicovní chartisté prohlásí, že s tím nechtějí mít nic společného a mu nepomohou a nepošlou jeho případ na Západ - pro podporu zvenčí.

Uhl je nesmírně ješitný a pokud ho někdo neutivá (politicky) nedostane se mu pomoci a ta je nesmírně důležitá v tom, že všechny zahraniční agentury a organizace na obranu "chartistů" jsou vázány výlučně na Uhlovy zprávy a žádné jiné neberou v úvahu, protože prý nejsou podložené. Pokud proniknou nějaké informace z ČSSR mimo "Chartu", agentury je opět nechávají ověřovat u mluvčích "Charty" v Praze a to je zase Uhl!

Zažil jsem několik případů, které Uhl prohlásil za nepolitické a vydal o nich falešná svědectví.

Bude nezbytně nutné uskutečnit nezávislou a také spolehlivou cestu k zasílání informací z ČSSR i obráceně, týkající se prá-

vě pravicově smýšlejících skutečně protikomunisticky založených lidí, kterých je u nás většina a jsou izolováni.

Nejotřesnější je případ Josefa Romera, který sedí již 13 let na Mírově jako americký agent - protože chodil do knihovny americké ambasády v Praze, kde si také vypůjčoval magnetofonové pásky americké hudby. Má ještě sedět dva roky ...

... Proč se máme stále doprošovat levičáky zda pošlou či nepošlou zprávy na Západ? Dokonce i ty zprávy, které vysílá Svobodná Evropa jsou závislé na sdělení levičáků, které si Svobodná Evropa nesmí pohněvat i když jsou vesměs zkreslené a neúplné ..."

Váš S.K.

Vážení čtenáři, zamyslete se nad úlohou "Charty 77" a všemi, kteří ji za Západu tak se vši vervou podporují. Dojdete jistě k názoru, že všichni signatáři "PETICE", kterou podepsali a prezentovali v listopadu m.r. ve Vídni na podporu "Charty 77" za její uznání jako oposice, patří na pranýř!!! Patří odsoudit tím spíše, že tuto "PETICI" podepsali bez vědomí členstva svých spolků. Zneužili svoji pravomoc a dali se na cestu zradě a kolaborace s komunistickým režimem. Zradili své členy, zradili exil jehož jménem chtějí mluvit a to nejhorší, zradili trpící národ ve vlasti, který chce svobodu a to úplnou svobodu, bez komunistických a socialistických přivlastků!

Vy všichni, kteří jste členy spolku, který podepsal bez vašeho vědomí "PETICI", ať už je to K-231, Sokol, Čs. sdružení v Kanadě, Naardenské Hnutí, Svaz katolíků v USA, Sdružení čs. spolků ve Švýcarsku atd., žádejte revisi podpisů a odsud'te ty, kdo vás zneužili!

Redakce N.H.

Promarněné roky

KAREL V. HRUBÝ

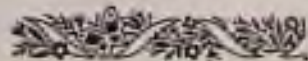
Pokračování se strany 1

žijeme. Tito lidé ne vždy cnápu důvody, proč jsme emigrovali, když ti, kteří zůstali doma se mají "tolik dobře". Lidé zde jsou zmateni propagandou. A těmto je třeba nejprve objasnit celou situaci, naši i světovou, neboť oni jsou válkou doléhající na politiky. Práce exilu měla být pila, trpělivost a soustavnost ve vysvětlování všem těm, kteří budou jednou rozhodovat, ledem všech vrstev. Tito lidé pak, až si vše uvědomí, stanou se našimi spojenci. To ale bude až tehdy, až budou sami vědět, že mají mezi sebou skupinu lidí, kteří stojí pevně vedle těch, kteří hájí svobodu a demokracii a že je na ně spoolehnutí.

Dnešní exil není politické klíčování, dnešní exil je postoj. Pevný postoj pak již sám je silnou politikou. Postoj mravnosti, pevnosti a otevřenosti. Jak vejít ve známost a ve styk se širokou veřejností? Stačil by býval vždy jediný časopis v jazyce toho národa, ve kterém kdo z nás dnes žije. Časopis, který mohl říkat

chybujícím: dčláte chyby - a být jejich svědomím. Časopis, který by byl čten a mohl se stát tribunou všech exulantů ze zemí komunisty porobených. Nebyli bychom dnes jen "bevyznamnými etnickými skupinami". Mnoho užitečné a prospěšné práce se mohlo vykonat.

My Mukli nemůžeme, než odmítnout všechno to krátkozraké politikaření oněch "politiků v exilu". Chápeme jako povinnost varovat a upozornit celou exilovou veřejnost na nezdruvé a škodlivé rozhodování oněch "představitelů exilu". Kam chtějí exil zavést a k čemu že to exilu používají? Oni s jejich velmi problematickým postojem? Jejich politický projev je tak provokativní, že se často ptáme sami sebe, proč tyto lidi vůbec emigrovali? Kdyby byli zůstali doma, mohli udělat kariéru.

Proč klesá americký dolar???

Poslední pokles kursu dolaru na mezinárodních devizových trzích by mohl mít negativní důsledky pro celou světovou ekonomiku. Prohlásil to prezident švýcarské národní banky P. Languet. V interview týdeníku Finanz und Wirtschaft zdůraznil, že další snížení kursu dolaru by mohlo poškodit celý systém světové ekonomiky, aniž by se cokoli podstatného změnilo na obrovském zahraničním obchodním deficitu USA. Vlivný finančník tak reagoval na názor rozšířený v amerických oficiálních kruzích, že snížení hodnoty dolaru je cestou k odstranění vysokého schodku zahraničního obchodu USA.

Varování domovu a exilu

Jak je vám všem známo, došlo v listopadu m.r. ve Vídni k podepsání a prezentování tzv. "Petice" na podporu "Charty 77", aby byla uznána vládami ČSSR a SSSR jako "oposice".

Tato "PETICE" je zločinem na národu, protože uznává status quo, t.j. vládu komunistické strany a příslušnost k socialistickému bloku a jeho ochranu Sovětským svazem, t.j. trvalou okupaci! Nenechte se nikým ohlupovat. Taková je skutečnost! Socialisté se dali opět na cestu kolaborace s komunisty. Za své zástupce doma, zvolili si "Chartu 77", které po delší dobu dělali na Západě reklamu. Je pravdou, že mezi chartisty jsou i slušní lidé, ale ti jsou izolováni a nikdy nebudou mít vliv na politické dění. Jsou pod kontrolou levicových chartistů. Tak jako v r. 1945 "košickým programem" a v r. 1948 jste bez odporu vydali zemi socializaci, tak dnes to stvrzujete. - Každý jednotlivec, který dal souhlas k podepsání "Petice", nebo ze zbabělosti o jeho zneužití mlčí, je zrádcem národa!!!

Za: KRESTANSKOU UNII
(Federální stranu křesťanských radikálů)
Milo Kominek, ústřední tajemník

NAVŠTIVTE JIŽNÍ AFRIKU,

**zemi plnou krás a exotiky.
Přesvědčte se na vlastní oči
o vysoké životní úrovni obyvatel.**

Nevěřte lživým tvrzením sdělovacích prostředků, které chtějí tuto prosperující krásnou zemi uvrhnout do marxistické bída a utrpení! Jim se nejedná o blaho "člověka", je žene touha zmocnit se bohatství!

Don't be misled by other peoples' opinion. Go and see South Africa for yourself.

Otiskujeme zdarma.

SOUTH AFRICA

SOUTH AFRICAN INFORMATION

Continue from Page 3

grotesque that they will never think of doing it again.

Babb described in detail the necklacing method, which the ANC advocates. "The terrified victim is captured by his (her) executioners. Frequently, his hands are hacked off as a first deterrent to resistance. Barbed wire is otherwise used to tie the helpless victim's wrists together. The tyre is placed over the shoulders and filled with petrol or diesel (the latter has been found to stick to the skin when it burns. It is therefore in greater demand). The fuel is ignited with a match (exhibiting boxes of matches is one way the Comrades (the Black militants) earn the respect of fear in the townships). The victim (if his hands have not been hacked off) is usually forced to light his own necklace. The fuel ignites the tyre burns great clouds of black smoke spiral upwards. Various short-chain hydro-carbon type fumes are released which reach a temperature of 300 C. They are inhaled and destroy the lining of the throat

and lungs. The rubber melts and the molten rubber runs down neck and torso, burning as it goes, deeper and deeper into flesh and tissue. (The tyre cannot be removed by others, e. g. family, at this stage, neither can the fire be doused with water). The victim is now a living corpse. The victim may take up to twenty minutes to die. Whilst he endures this agony, the Comrades stand about laughing and ridiculing him. Often members of his family are encouraged to attempt to save him. The Comrades know that this cannot be done. The molten rubber is similar to boiling tar and cannot be separated from the scorched flesh. . . ."

Babb emphasized that the overwhelming majority of Black people reject violence as a political weapon, and prefer negotiation. He added that Canadians need to be made aware that in the majority of cases violence has been used by Blacks against other Blacks during recent unrest.

PRESS RELEASE - 6/87
2 FEBRUARY 1987

Mluví Winnie Mandela

RICHARD HANZLÍK

Pokračování ze strany 1

případ, že by žaludek některého z vás se chystal učinit pár kotrmelců, bude dobré přichystat si pro ten případ skleničku s Alca či Bromo Selzerem. A k věci:

Na otázku, zda se dnes, když se politické třenice a násilí vyhrocují, obavy lidí zvětšují, Winnie odpověděla: "Ano, snad, mluví-li se v termínech bílé Jižní Afriky, jeden může použít slova strach. . . . Vím, že náš lid je připraven pro každou eventualitu. Vím, že je si vědom, že jsme ve válce s bílou Jižní Afrikou" . . . (Zdůrazněno námi. - Redakce.)

Další otázka: "Někteří lidé, s nimiž mluvíte, doufají anebo ztrácejí naději v mírové vyřešení?" Odpověď: "Naše volání po sankcích, formou nařízení a naprostých sankcí nám vyhlášených, jsou potvrzením faktu, že jsme v podstatě velmi mírumilovni lidé . . . (viz výše, suvo, a ještě něco: v dubnu, na pohřbu "dětí, nevině zabitých policií" se ve své řeči nad hrobem vyjádřila asi v tomto smyslu: "...ano, zabít, zapálit, gumu na krk, "kravatu" . . . RH).

A "mírumilovně" o něco málo dále: "Mám-li říci pravdu, situace v Sowetu je dnes desetkrát horší než před desíti lety. Země je v plamenech, změnili ji v sutiny, neklid je na pořadu dne. (Máš "déravý" jazyk, suvo, jak říkával kdysi Vinetou. Já se odtamtud právě vrátil a nespátí jsem žádné sutiny, žádný neklid, ano, snad jen do Soweta nám jít neradili. -RH)

A máme tu další perličku. Na otázku, co tedy ženy činí za takových oklností, zněla odpověď: "Každý dům je politickou institucí, každá z černých matek, ať je jí to milé či nik, je částí boje - už jen sama černá je závesek naší věci."

A nyní mi dovoďte, abych na chvíli odskočil. Před týdnem uveřejnili v torontském SUNu článek Margarette P. (promiňte, přijmení mi uteklo), žurnalistky z Kitchenaru (Ontario), která v letošním roce strávila v Jižní Africe několik měsíců, ve kterém píše, jak černí "Teenagers" v jednom "černém" městě (s černým starostou) v jednom týdnu zapálili pět z osmdesáti černých škol, v noci školy polili petrolejem, a od té doby černé matky se střídají na stráž, každý den a každou noc, aby jejich dětem nebylo ublíženo a jejich škola nelehla popelem. Někteří z jejich dětí přišli o ruce, ti z ANC jim je urazili až po loket, aby těm druhým "přešla". Winnie Mandelová - chuť chodit do školy. To se ovšem týká v první řadě těch, kteří by rádi studovali na universitě a nikdo jim nebrání. RH) - už v lobby na ně čekají. Winnie, černá "matko". Leč předejme ra-

ději slovo jí.

Na otázku, může-li říci, s jakými potížemi se černé matky střetávají, pokud vzdělání jejich se týče, dotazovaná odpověděla: "Jistě že mohu. Jak už jsem naznačila, černá matka je ve velmi tíživé situaci. Žijeme v mírových dobách (viz nahore - jsme ve válce s bílou Jižní Afrikou -RH), a naše děti chodí do školy, jako za nějaké válečné situace. Řekněte, jak se ty naše děti mohou učit, když naše školy okupují vojáci. Naše děti na to reagují tím, že do školy nechodí (jak jim to - kdyby to byla pravda, což není - nařídily maminky a la Winnie. -RH). Do školy jdou, ale zůstanou stát před školou a stojí tam po celý den. Vojáci jsou od hlavy až k patě ozbrojeni, a jak se pak děti mohou učit? Když vpadnou do třídy, říkají sprosté věci a děti destabilizují . . . Nechceme, aby naše děti - naše budoucí jihoafrická budoucnost - byly negramotné. (Za rok dva by škemraly o kousek jídla, kdyby jim měli vládnout lidé s duší černou jako pleť Winnie. -RH) . . . A nezdá se, že by tu byla nějaká naděje na řešení krize vzdělání, která nemá s politikou nic společného, protože děti (!) protestují proti podřadnému vzdělání (!). Protestují proti přítomnosti bezpečnostních jednotek v jejich učebnách, které, když školu obrátí vzhůru nohama, ji zapálí a svedou to na komunisty (!), kteří za vším stojí.

Nu, je toho příliš mnoho na jednu k spolknutí a nemám v úmyslu připravit o chuť k jídlu ty, kterým to všechno svinstvo jedno není. Je toho mnohem víc a každý, kdo by se o věc blíže zajímal, si lednové číslo onoho povedeného magazínu může zakoupit, nebo dokonce napsat redaktorce, co si tak o všem myslí. Já sám tak učiním, jen co to doklepu.

A nyní, aby můj výpověď nevypadal tak briskně uříznutý, ještě jen krátký odstavec k zakončení.

Na otázku, co by měly americké ženy dělat, anebo pokračovat v tom, co už dělají, Winnie odpovídá: "My jsme vždy vřele uvítaly solidaritu demokratického světa. Vždy jsme věděly, že Reaganova administrativa a nikoli americká veřejnost, je kdo podporuje Pretorii . . . Takže demonstrace, na příklad, jejichž jsme svědky, konaných po Americe, ve Washingtonu, hrají hlavní roli v pozvedání naší morálky. A hrají hlavní roli při skýtání inspirace, žádoucích hlavně tehdy, jde-li do tuha (jediná pravda, kterou vyřkla).

(Ms. Magazine, January 1987.
Adr. 123 Garden Street,
Marion, Ohio 43306, USA.)

Ze světa

* V bejrútské čtvrti Zalka ve východní křesťanské části města explodovala asi patnáctikilogramová nálož TNT. Zabíla šest lidí, další zranila a způsobila velké materiální škody.

* Tři prapory armády Jihoafrické republiky pronikly 50 km do vnitrozemí angolské provincie Cunene při stíhání záškodníků.

* Vláda JAR udělila rozsáhlé pravomoci policii pro cenzuru ve všech druzích sdělovacích prostředků.

* Přes čtyřicet lidí zahynulo na Sri Lance, kdy speciální jednotky zahájily rozsáhlou operaci proti tamilským separatistům na východě ostrova.

* Peklogský zpravodaj francouzské tiskové agentury AFP L. MacDonald byl vyhoštěn z Číny "pro aktivitu" která se prý neslučuje s jeho statutem novináře.

* Dobře zachované zbytky velryby, jejichž stáří bylo odhadnuto na 20 miliónů let, objevili vědci na tichomořském pobřeží Chile.

* Deficit obchodu USA dosáhl loni rekordní výše 169,8 miliard dolarů.

* Požár vypukl v moskevském hotelu Rossija. Příčinou byl televizor, který se přehřátím vznal. Oheň byl zlikvidován za čtyřicet minut. Několik lidí bylo s otravou převezeno do nemocnice. Jedna žena zahynula.

* Nejméně 27 osob zemřelo a 80 bylo hospitalizováno v důsledku otravy závadným chlebem v peruánském departamentu Huánuco. Podle prvních výsledků vyšetřování byl do chlebové mouky přidán prášek na hubnutí lmyzu. Podle místního tisku nelze vyloučit, že je za hrůznými činem teroristická marxistická organizace "Světla stezka."

* S platností od 1. února 1987 se zavádí nový základní kurs polského zlotého vůči převoditelnému rublu a americkému dolaru. Ve vztahu k rublu je zlotý devalvován o 17,4 procenta a ve vztahu k dolaru o 19,5 procenta.

* Vakcína proti malomocenství vyvinutá v Indii byla dána do užívání. Podle oficiálního odhadu jsou dnes v Indii asi 4 milióny osob postiženy malomocenstvím.

* Ve věku 64 let zemřel v Mnichově, kde byl na návštěvě u přátel, britský spisovatel

A. Maclean. Mimo jiných napsal knihy Konvoj do Murska a Athabasca.

* V Jugoslávii pokračuje růst inflace. Podle údajů zveřejněných Svazovým statistickým úřadem v Bělehradě se za leden maloobchodní ceny zvýšily o 6,6 procenta oproti prosinci 1986 a o více než 90 procent v porovnání se stejným měsícem loňského roku.

C. Grant a Katharine Hepburnová

Hollywood: Podle ankety časopisu People je nejpobulárnějším americkým filmovým hercem všech dob Gary Grant - těsně následovaný Clarkem Gablem. Na dalších místech jsou John Wayne, Spencer Tracy a James Stewart. V kategorii žen obsadila s velkým náskokem první místo Katharine Hepburnová. Za ní následují Bette Davisová, Meryl Streepová, Ingrid Bergmanová a Elizabeth Taylorová. Anketa byla uspořádána u příležitosti 100. výročí založení osady Hollywood, jež se povději stala sídlem největších amerických filmových studií.

Dutiny v pyramidě

Káhira: Japonští experti objevili pomocí složité aparatu-

ry v Cheopsové pyramidě dutinu a rovněž zaslepený tunel vedoucí od blízké sfingy. Pomocí metody založené na odrazu elektromagnetických vln "prosvítli" odborníci z univerzity Waseda 4600 let starou a 138 metrů vysokou stavbu a potvrdili výsledky podobného průzkumu francouzských vědců z loňského

roku. Objevená dutina je 1,5 metru vysoká a nejméně čtyři metry dlouhá a je lokalizována za severozápadní stěnou, tzv. královniny komnaty. Zaslepený tunel začíná 42 metrů od pyramidy a vede pod ní. Je naplněn pískem. To by mohlo potvrdit teorii, že prostory v pyramidě zaplněné pískem sloužily jako ochrana proti

zemětřesení.

JOSEF HERMAN, KALIFORNIE

ZA NÁRODNÍ KULTUROU

Založení university

Oprávněně hrdí se hlásíme k naší Karlově universitě, první ve střední Evropě, založené v roce 1348. Podkladem byla však **Bulla** papeže Klementa VI., vydaná 26. ledna 1347 na žádost budoucího krále a císaře Karla IV.

* * *

Mánesové

Za blaženého prodlení nad obrázky Josefa Mánesa bychom si vždy měli připomenout, jak mocně k nim přispívala předobrá duše jeho sestry, božská Máli. V rodinách našich umělců není tak mnoho příkladných příbuzných, jako byla ona. Co jen Amalie Mánesová obětovala bratrům Josefovi i Quidovi! I to co jí muselo být nade vše, vlastní lumšt. S politováním dnes listujeme starými záznamy, dle nichž se dokonce dostala do řeči. Že prý v tom musí něco být, že není a nemůže být samo sebou žít "laskhle" oddané pro sourozence. Quidovi dokonce odkoupila na výstavě, plně nezdaru, obraz s úmyslem a ve snaze udržet ho při malování. Chťel všeho zanechat, sklíčen soustavným neúspěchem. Bylo těžké prosadit se vedle doslova pomazaného Josefa a trpělivé učitelky Amalie, obdivované, oceněné, vyhledávané instruktorky. Přes všechny hmotné obtíže rodiny se dokázala ta dobrá duše vyrovnat se svým údělem, obětovat sebe samu ku prospěchu bratří. Učiněný div, že ještě její postava neupoutala básníky a filmáře, dramatika nebo romanopisce. Zdá se, že rozhodujícím nezájmem je její lidskost, nezpůsobila k využití na žádný způsob, který by ve skutečnosti byl zneužitím jejího zářivého zjevu. Jen autor s citem a čistotou duše na odpovídající úrovni by se mohl odvážit nezkrasleného pohledu představit dnešku tu vzácnou ženu takovou, jaká ve skutečnosti za živa byla. V dvacátý první den letošního ledna jsme ji měli blahověřit - vstoupila do světa před sto sedmdesáti roky.

* * *

P. Josef Vlastimil Kamarýt

Při jubileu - 190 let od smrti - byl objeven přítomnosti prostý služebník Boží, kněz, vlastenecký buditel, Josef Vlastimil Kamarýt. Stalo se tak v exulantském tisku (Hlas Národa a v Hlasateli vzpomínala pí Jarka Vlčková) a dnes je tomu již pět let. Pocházel z rodiny malíře Kamarýta, také kněze. Místem narození obou jsou uváděny Velešice či Velešín u Krumlova. Rozhodující ovšem jsou uváděny příspěvek Josefa Vlastimila, který je označován za spoluzachránce rodného jazyka, za přítele velkých vlastenců z první čtvrtiny minulého století, žel, zemřel velmi mlad - na den sv. Josefa v roce 1833. Nesmírně vzdělaný, znal několik jazyků, překládal do češtiny a sám psal vzdělávaje bližního nábožensky i v duchu probuzeného národa.

Vedle mateřštiny ovládal němčinu, francouzštinu, angličtinu a polštinu, na radu Čelakovského se podrobně seznámil s ruštinou. Řekne se, že tak vzdělanému by příslušelo místo důležitější, než aby kaplanoval v pouhých Klokotech u Tábora, tehdy maličkého místa, ale nedejte se mýlit. Svě věrně vedl a vede stále Bůh. Posílá je právě tam, kde je jich třeba, aby uvedli v život jeho záměry, byť nám smrtelníkům nezejvně. Určitě na nenápadném místě splnil své poslání: duchovně vedl své místní, oslavil okolní krajinu a jejími

půvaby, jednotlivci ukazoval kudy vede cesta k Bohu a národu. Ze stejných příčin byl dnešku znovuobjeven.

* * *

Ludvík Šimek

Sochař Ludvík Šimek byl žákem Maxovým, nesmírně zvědavým. Studoval zároveň malířskou akademii a průmyslovou školu. Připravoval se k pracím, jež ho vedly od jednoho velkého díla k druhému v Praze i mimo ni. Vřak sme ho vzpomínali koncem ledna již před rokem, u výročí jeho smrti 1886. Dne 19. 1. 1987 jsme si připomněli jeho narození před 150 roky. Pražák rodem, působivším i skolem, ozdobil mnohé občanské stavby svými pracemi, podílel se sochami na několika pomnicích, pracoval s architekty své doby pro obnovované, restaurované i nové kostely (zejména s Mockerem). Na několika pražských hřbitovech zdobí dosud hroby významných rodin jeho plastiky - dnes bychom řekli archaisujícího ducha, kterého si dovezl po studiích v Mnichově a zejména z delšího pobytu v Itálii. Nieméně je obdivován dosud ve Vídni, v řadě stálých výstav evropských galerií. Jeho Roland na pilíři Karlova mostu v Praze je fotografován stejně často, jako světi, hlavně Panna Marie a sv. Václav na Prašné bráně proti Hybernám, obnovené zhruba před stoletím. V mladých letech byl považován za nástupce sochaře Václava Levého, byl však nucen ustoupit větší životnosti Myslbekově. Jeho přínos českému sochařství XIX. století však se nezmenšuje ani o krůček.

* * *

Rudolf II.

Podivinskému, dobrodružně založenému králi a císaři - pokud nebyl slabochem s ambicemi mudrců - platí dnešní třísté sedmdesáté páté výročí od smrti, totiž Rudolfovi z Habsburků, toho jména druhému. Rudolf II. byl posledním českým králem s trvalým sídlem v Praze a také posledním z králů, pohřbíváných v Královské hrobce u sv. Víta, jím samotným zbudované.

Doba Rudolfovy vlády byla časem pohnutým již proto, že bezprostředně předcházela Bílé Hoře, jež znamenalo podmanění Čech mocnému rodu na celé tři staletí. Vřak, ve které době byl v Čechách klid? Snad jen v době karolinské.

Mocenské a politické aspekty času Rudolfova hodnotí historie, osobně si může každý vybrat příjemnější stránku, určenou založením dějepisce. Jako všude.

Přenechme žďibec místa císaři, který se tak rád obklopoval nádherou, okázalým znakem velikosti. Na jedné straně se spokojoval s pokryteckým chlucholením, zatímco na druhém pólu osobnosti shromažďoval do svých síní nesmírně cenné sbírky umění a řemesel z celé Evropy. Bez pečlivějšího výběru zval ke dvoru i podvodníky, podléhaje chytráckým slibům o zlatě, drahých kamenech a špercích. Bude jimi prý zahrnut. Nebyl jediným chyceným na úpyslivou vějíčku.

Pamatujeme se přece na pana Petra Voka. I tento jihočeský velmož z Rožmberka dal sázet dukáty, aby se množily hojností ovesných či jiných bohatých klasů ... Zbyly po něm rybníky a poliderní politický věhlas, po císaři stopy v alchymisticky laděné uličce, legendy, pověsti a chýry s vymyšlenou historkou o hloupém, který se dal uvěznit na Křivoklátské

pro podceňování císařovy moudrosti. Věštinu cenností odvezli do Vídně. Měli na to dostatek času.

Královskou hrobku založenou Karlem IV. nechal Rudolf II. přemístit, zvětšil ji a ozdobil nádherným náhrobkem Collinovým. Tušil, že zde zanedlouho bude sám pochován? Za všechnu pietní krásu a úctu k předchůdcům zaplatil závratný obnos: 32.000 dukátů.

Říká se, že přihlížel práci alchymistů, když mu vytvářeli zlato, když zkoumali kameny mudrců ve štědrém výsluní platíciho císaře. A přitom v ustavičném nebezpečí, že jim podvodná mechanisme může co chvíli vybuchnout. Panovníkova srdnatost však nebyla ojedinělým jevem, když se jednalo o zlato.

V den pohřbu Maxmiliána II. projevil srdnatost až obdivuhodnou. Je tomu 410 let, když osaměl za jeho rakví, zatímco celý kondukt byl rozprašen cestou od sv. Jakuba na Hrad poplašným výkřikem, že v Klementinu je připravena armáda vyrazit proti nepříteli Jesuitů. Trvalo pak hodnou chvíli, než se průvod znovu seřadil a pokračoval ve smutku až na Hradčany.

Za Rudolfa se dovážela do zvěřince exotická zvíř, jejíž cesty Prahou jsou orámovány libivými historkami, přestože často končily tragicky. Lví dvůr u Prašného mostu se však čile plnil dál.

Za Rudolfa II. byl také zaveden nový styl turnajů. Upuštěno od středověkého vyhazování soupeře ze sedla dřevcem. Protivníci byli asi chápáni pod vlivem šířícího se humanismu.

Když Rudolf II. zemřel, nebyl již českým králem, natož císařem. Proto snad byl označován jeho pohřeb za méně pompesní, neslavnější. Mrtvý panovník byl nejprve vystaven v hradní síni (jak praví rytina Jiljího Salzmana). U nohou měl krucifix, kadidlo a nádobku se svěcenou vodou a kropáč. Oděn v ošňurkovaný šat ze sametu a s kloboukem na hlavě. Nechyběly ani šperky s nímž byl pohřben, zato oloupen o ně v dobách pozdějších. Krabice s vladařovým srdcem stála před mramory. později uložena v Berkovské či Arcibiskupské kapli Svatovítského choru. Počátkem února toho roku rakev přenesena k dočasnému spočinutí v kostele Všech Svätých při Vladislavském sále a teprve prvního října po deváté hodině večer do královské hrobky na věky uložena. Interiér metropolitního chrámu, svatyně Karlova a Parléřova byla uvnitř potažena černým sukem. Značný prostor zabírala zvláště postavená architektura, ve které očekával Rudolfův bratr Matyáš, rakev

s bratrem Maxmiliánem, Jiřím Ludvíkem, lankrabětem leuchtenberským, se Spinolou a Juliem Jindřichem brunšvickým, jemuž potoutou spolunosti schránu cínovou. Dámy ode dvora usedly do královské oratoře s rouškami přes tvář z obav, aby nevdechly neviditelnou nákazu, vystupující ze zaleťované rakve.

U oltáře sloužil zádušní mši kardinál Dietrichštejn, ve všech věncových kaplích probíhaly současně mše pražských kanovníků a představitelů řádů, jimž v Praze místa popřáno. Vzdr slavnému aktu byla zřejmá nadvláda smutku. Rudolfovi předchůdci byli pohřbíváni s tklivějším a monumentálním loučením. Historik se domnívá, zda svou úlohu v tomto bodě Rudolfova života neséhrál majestát stavům na svobodu víry, vydaný roku 1609. Castrum, k počtě Rudolfa věnované by tomu prý nasvědčovalo. Příležitostná stavba je ostatně zachována kresbou Jana Martina Filippina (rytina Ondřeje Gentsche) z níž patrna osmiboká základna s baldachýnem na sloupcích a s půlkruhovou kopulí. Ozařovaly ji spousty lamp a svící, na nárožích pak umístění puttí-světlohoši. Celek se blyštil odrazem světel, míhajících se na pozlaceném vnitřku.

Ano, tak "chudě" odcházel se světa velmož dějinami chválen i haněn - za všech dob.

* * *

Věčné kouzlo melodie

Franz Schubert se narodil na vídeňském předměstí v Lichtentalu 31. ledna 1797. Svůj

krátký život - zemřel na tyfus r. 1828 v 31 letech - zaplnil obrovskou tvorbou, z níž velká část je stále hrána. V písničkách nebyl nikým předstížen.

Tento učitelský syn měl v žilách slovanskou krev. Otec byl Moravan a matka pocházela ze Slazska, ale narodil se už v rakouské půdě a povahou i zálibami byl typický Vídeňan. Miloval život tohoto města, jeho Prátr, vinárny a kavárny, duch ulic. Spokojil se bohémskou existencí a nevdálo mu, že o něm ví jen úzký okruh přátel, kteří si byli vědomi jeho významu a hmotně ho podporovali. Zkusili poslat Goethovi některé básně, které jejich kamarád zhudebnil, ale velký muž neodpověděl. Teprve Liszt a Schumann objevili Schuberta široké veřejnosti a objasnili jeho velikost.

Carl Maria Weber a on zahájili éru hudebního romantismu. Schubert o tom nevěděl. Tvořil se svěží přirozenosti a ryzím citem, se zdánlivou prostotou a originální osobitostí, aniž si byl vědom nějakých hesel. Naopak: neustále ho přitahovalo Beethoven, v jehož stopách chtěl jít, ale lišil se od něho bytostně a musel tvořit úplně jinak. Bylo to ovšem přirozené.

Kouzlo Schubertovy melodie je trvalé. Napsal na 603 písně. Vinou nevhodných libret neměl štěstí v opeře, ale divadlo ho neustále přitahovalo. Zato jeho symfonie (jedna z nich se ztratila), velká část komorní hudby, spousta písní i hudba chrámová pevně trvají. Zanedbávány jsou kupodivu jeho sbory.

Skladatel odpočívá na vídeňském hřbitově ve Währingu vedle Beethovena. Tím se vyplnilo jeho přání být nablízku Mistru, kterého tolik obdivoval a od kterého se velmi lišil. Kdyby se probudil, byl by překvapen, kolik lidí jeho hudbu dnes zná a miluje a jakou nesmírnou hodnotu poře klasicismu znamená.

The Genesis of Czechoslovakia

JOSEF KALVODA

A comprehensive study of the origins of the Czechoslovakian state, the development of the Czech independence movement, and the roles of Czech and Slovak leaders at home and abroad

East European Monographs, 209

672 pages, \$ 60.00 U.S.

Distributed by Columbia University Press
136 South Broadway, Irvington-on-Hudson,
New York 10533, U.S.A.

TISÍCILETÝ DLUH

Ve své studii o "STARÉ MORAVĚ" ("Di-
alogy", č. 7-8, Paříž, 1985) se Jan Tesař pod-
nětně zmiňuje o osudu knížete Rastislava,
Zakladatele slovanské civilizace křesťanské.
Zrazen 869 svým synovcem Svatoplukem, oclil
se spoután na říšském sněmu v Řeznu, r. 870,
vedle sv. Metoděje, prvního arcibiskupa
Velké Moravy. Rastislav byl odsouzen k smrti
a sv. Metoděj byl uvězněn ve švábském Ell-
wangenu, odkud se teprve na přímý zákaz
papeže - po dvou a půl roce - mohl přes
Panonii vrátit na moravský Velehrad.

Ludvík Němec, král východofranké říše,
udělil Rastislavovi milost, dal jej oslepit a vsa-
dit do vězení.

Kníže Rastislav i sv. Metoděj se stali obětí
zápasu dvou křesťanských misí na území
tehdejší naší vlasti: Franké (pasovské) a Slo-
vanské. Franká byla ochotna dělat kompro-
misy v zájmu christianizace, kdežto úsilí
misie slovanské, vedené panovníkem Rasti-
slavem připodobňovalo důsledně stát i společ-
nost (lid) křesťanským ideálům.

Úděl kníže Svatopluk se klonil ke kom-
promisní misii bavorské, zradil Rastislava a
vydal Němcům. Uznal později svoje omyly,
když se sám stal vězněm Franků, zradil i je a
dopomohl Moravanům k velkému vítězství.
Roku 873 pak slavnostně se všemi Moravany
vítal na Velehrad se vracejícího sv. Metoděje,
i když stále inklinoval k "civilizaci západní."

Na str. 150 své studie, klade Jan Tesař
otázku: Proč nebyl - po vzoru jiných národů -
kníže Rastislav kanonizován, prohlášen sva-
tým ochráncem svého národa, kterému první
svým rozhodnutím opatřil světlo křesťanství a
dal i

"Velkolepou koncepci politickou, s vy-
vořením nového spisovného jazyka, nového
písma, nové liturgie a nakonec nového
proudu křesťanské kultury, který přijala
třetina Evropy!"

PROČ?

Nelze z toho vinit Řím, neboť do konce
12. století rozhodovaly o svatořečení diecéze
na základě úcty svědků a potomků z okruhu

světova působení.

"Rastislav se nestal svatým proto, že ne-
byl jako takový uctíván v žádné diecézi."

Mohlo by se to snad vysvětlit také tím, že
po zániku říše Velkomoravské (903-907) a
rozpadu původní organizace církevní se těži-
tě národních osudů západních Slovanů pře-
neslo do "české kotliny," kde kontinuita s dě-
dictvím knížete Rastislava vymizela.

Jan Tesař má k tomu několik dalších dů-
vodů, především ten nejdůležitější: Cyri-
lo-metodějská tradice má ten "nedostatek",
že sv. Cyril a Metoděj, jakož ani Rastis-
lav, jemuž se svatořečení nedostalo, nepo-
bývali na Hradě Pražském."

Autor pak dále vyvozuje a dokládá, že
"pragocentrismus" odsunul cyrilometodějs-
kou tradici na podřadné místo v našem ná-
rodním vědomí, zatím co se daleko výrazněji
prosadila v národním obrození slovenském a
mohla se proto stát tmelem prvního moderní-
ho státu Čechů a Slováků po říjnu 1918. My-
šlenka by bývala byla dovedena logicky do
konce, kdyby se byla stala "naším základním
národně identifikačním symbolem" a dala
podnět k vybudování Velehradu s aktuálním
sídlím vlády nového státu.

K tomu, na str. 165, Jan Tesař dodává:

Kdyby to byli udělali Masaryk s Kramá-
řem po roce osmnáctém, nemusela se repu-
blika rozpadnout!"...

Konstatujeme, že Stará Morava byla pod-
nětem a východiskem pro vznik slovanské
kultury, země "nebeských ochránců Evro-
py", že je největším naším příspěvkem k
pokroku Evropy a lidstva."

V komentáři na encykliku slovanského
papeže, Jana Pavla II. "Egregiae virtutis"
(ze dne 31. prosince 1980), kterou byli sv. Cy-
ril a Metoděj prohlášeni za spolupatrony Ev-
ropy, vedle sv. Benedikta, hodnotí autor tuto
encykliku - v níž je výslovně zmíněn také kní-
že Rastislav - jako největší ocenění a zadosti-
učnění, jehož se našemu národu kdy dostalo.

V závěru své studie Jan Tesař vyzývá:

"Nuže, ať je naše národní identifikace na
základě odkazu Rastislavova a soluňských
bratří dovedena k logickému konci, k od-
hození "realistického" myšlení jako prvotní
příčiny všech béd! Zde začíná cesta ke
svobodě, a toto je první krok, jenž je doce-
la v naší moci."

Nikdy není pozdě splatit dluh knížeti Rasti-
slavovi, tvůrci prvního společného státu Če-
chů, Moravanů a Slováků, knížeti velkomo-
ravskému, který se stal mučedníkem svého
dla, jímž pozvedl před 11ti stoletími naše ze-
mě k světlu víry a kultury křesťanské, zatím
co byl uvržen v pozemskou temnotu slepoty,
vězení a zapomenutí!

Nikdy není pozdě k odčinění křivdy!
Zahajme proces o svatořečení knížete
Rastislava! Václav Portáš

Jsou asijsko-americké děti bystřejší amerických?

Studiem, konanými na zá-
kladě faktu, že děti rodilců
asijského původu v mnohém
převyšují děti americké, došli
američtí psychologové k závě-
rům, že je na tom hodně
pravdy. Po celých šest roků se
tým pod vedením Harolda W.
Stevensona z michiganské
university zabýval mimo jiné
porovnáním dětí z mateřs-
ké školky, žáčků první a žáků
páté třídy, a to jednak doma
ve Spojených státech, jednak
v Japonsku a na Taiwanu.
Stevenson vybral za tím úče-
lem z každé země a jednak
každé kategorie stejný počet
dětí a porovnáním výsledků
zjistil značné rozdíly, jako
například, že ve všech kate-
goriích byly japonské děti nej-

lepší v počtech, děti v Tai-
vanu pokulhávaly za všemi os-
tatními, avšak už v první tří-
dě předběhly americké. Ste-
venson k tomu podal následu-
jící vysvětlení: "V psycholi-
gických zkouškách (zde I.Q.)
jsme vcelku žádný rozdíl ne-
sledali. Když se však rozdily
objevily už u dětí pětiletých,
došli jsme k názoru, že vinu
třeba hledat nikoli ve škole,
ale doma."

A je to skutečně domov, kde
příčinu hledat. Tým Dr. Ste-
vensona jí v první řadě spat-
řuje v tom, že rodiče, ať už ti
v Asii či v Americe žijící, jsou
schopni vtipit dětem daleko
větší dávku motivace k hou-
ževnaté práci. V tomto dospěl
psycholog Dornbusch v San

Francisku k závěru, že děti
Asiatů věnují domácím úko-
lům a přípravě na příští den
průměrně 12 hodin týdně,
americké (bílé) 8.3 hod. a
černé 7.9 hodiny.

(New York Times)

V Kanadě to jistě není o moc
lepší. Překladatel.

Dočká se?

Kdyby prezident Ronald Re-
agan ukončil v r. 1988 svůj
druhý termín, byl by pouze
čtvrtým prezidentem, který
ukončil plně dva termíny v Bí-
lém domě. Před nim to byli
Woodrow Wilson, Franklin
Roosevelt a Dwight Elsenho-
wer. (A tudíž: GOD BLESS
REAGAN!)

Pro zasmání

Jeden horolezec druhému:

Z toulek po Africe....

Kamenný "beacon" nedaleko hotelu. V okolí skaliska (bílý vodorovný pás) bylo vidět velryby.
Na fotografii paní Marie Hanzlíková. Foto: R. Hanzlík

PERLA JIŽNÍ AFRIKY

RICHARD HANZLÍK

Překrásná je Jižní Afrika, ale myslím si,
že nejkrásnější ze všeho je Beacon Island a
přilehlá plettenbergská zátoka. Kde místo
najdete? Dole, na samém jihu, na jižním
slunném pobřeží omývaném teplým Indic-
kým oceánem.

Historie těchto míst je bohatá a zajímavá
a jistě že nejednoho ze čtenářů Našich Hlasů
zaujme.

V letech osmdesátých století patnáctého
to byl Portugalec Bartholomew Diaz, první
běloch, jehož zrak spočinul na zlatých pís-
cích zálivu. Záliv nazval Bahia das Alagoas,
což česky znamená "záliv lagun". Název se
nedočkal dlouhého trvání, neboť ani jedno
celé století netrvalo - 90 let, abychom byli
přesní, kdy se další portugalský badatel ob-
jevil se svou lodí na obzoru. Psal se rok 1576
a badatel slyšel na jméno Mesquita Peres-
trelo. Tenhle ten, na rozdíl od svého kraja-
na, nejenže zrakem spočinul na zlatých pís-
cích zálivu, ale dal si tu práci a vystoupil na
břeh, čímž byl vlastně prvním bělochem,
který se dotkl suché země v této oblasti.
Aniž by věděl o tom, jak nazval záliv jeho
předchůdce a krajan, nazval záliv podle
svého Bahia Formosa, po našem "Krásný
záliv". Název na rozdíl od předchozího, s
několika málo jinými portugalskými, odolal
pustošením doby. Co navíc, Formosa se
ukázalo být ze všech portugalských pojme-
nování tím nejpobudlivějším, o čemž svědčí
fakt, že ještě dnes se s ním na nejednom
místě v dnešním městečku a okolí setkáte
(nejvyšší vrchol v blízkém pohoří Tsitsikama
je rovněž znám pod oním jménem).

Popravdě řečeno, měli tito portugalsí
badatelé na mysli všechno možné, jen ne ko-
lonizaci; hlavně o bohatství jim šlo, to jim
leželo na srdci. Jeden z pozdějších se tu
zdržel poněkud déle, málem 8 měsíců, když
jeho loď tu nedaleko pobřeží v r. 1630 ztros-
kotala. Věrná napodobenina kamene, který
posádka po sobě zanechala, je dosud k
vidění v "sanktuáři" nedaleko dnešního
hotelu.

V r. 1778 došlo k dalším změnám:
Joachim Ammemma, baron van Pletten-

berg, guvernér Mysu pod vládou Holandské
Východní Indie, který oblast poprvé navští-
vil, byl tak nadšen krásou zálivu, že se roz-
hodl změnit jméno podle svého. Jméno setr-
valo až dodnes.

K stálému osídlení nedošlo dřív než v
roce 1787, kdy Holandská Východoindická
společnost tu zbudovala přístav pro sběr su-
rového dříví. Leč přístav neměl dlouhého
trvání, postupně upadal, neužívan, až na
velmi zřídka se tu konají lovy velryb.
Zjistilo se, že velryby vyhledávaly přístav
každou zimu, a to k vůli plazení, kde se stá-
valy velmi snadnou kořistí. Je tomu tak až
podnes, a k tomu bych si dovolil jen dodat,
že jsme několikrát z nich viděli oknem hotelu,
velryby nikoli, jen gejzíry nad nimi.

V roce 1912 koupila oprávnění k lovu
velryb jedna norská společnost a postavila
na ostrově Beacon velkou pobřežní stanicí.
Naneštěstí válka v roce 1914 neblaze zasáhla
do dodávky oleje, takže v roce 1916 byla
společnost nucena stanicí uzavřít. Obytné
prostory manažera a jeho posádky byly pře-
měněny v jakýstakýs penzion, který, za
vedení různých majitelů, existoval až do
roku 1939. Brzy nato pozemek, doposud
pronajat od Koruny, byl prodán a v r. 1940
byl otevřen první Beacon Island Hotel. Bo-
hužel, jak už tomu bývá, hotelu bylo čelit
řadě nesnází, sedmkrát změnil majitele, než
se dostal do rukou posledního, jímž je The
Southern Sun Group. Nynější hotel, velepré-
pychový, postavený na skále, byl otevřen v
prosinci 1972.

Jméno Beacon Island pochází od navi-
gačního majáku, který tu byl vztyčen v r.
1772, aby umožnil lodím nahlédnout si své chro-
nometry. Byl to solidní kvádr "smrdutého"
dřeva (stinkwood), na němž byla uvedena
zeměpisná šířka, délka a datum instalace.
Od té doby byl kvádr dvakrát nahrazen ji-
ným, a dnešní "beacon" je kamenný sloup
umístěný na trávníku na dohoz kamenem od
hotelu. V jeho okolí lze nalézt nejednu pří-
pomínku na velrybí minulost ostrova - po-
zůstatky velrybí rampy, staré nádoby na vel-
rybí tuk, harpunové dělo atp.

Cape Codu ... mé věrné ku-
chaře Minnie majetek v Palm
Beach ... a mému synovi,
který vždycky tvrdil, že zdraví

je důležitější než bohatství,
ponechávám své zpoceně po-
nožky a tenisový k běhání."

KNIHA MIROSLAVA LUKÁČE

"O lásce se stálým zřetelem
ke skutečnosti"

JE UŽ V PRODEJI!

MORAVIA PRESS LTD.,
2098 Dundas St., W., Toronto, Ont., Canada M6R 1W9

SPETSNAZ

Po několik let skládaly západní zpravodajské agentury, kousek po kousku, důkazy o tajné sovětské vojenské organizaci, početné síle, "neviditelné" armádě, brutálně cvičené se zaměřením na invazi západní Evropy a jiné úkoly. Následující některá z otřásajících faktů, která sestavil americký syndikovaný kolumnista Dalen van Atton.

Armádní autobus zastaví v jednom výcvikovém středisku americké armády v Západním Německu. V předpokladu, že jde o americké vojáky vracící se z města, strážní, jako obvykle, přistoupí k autobusu a jsou zkoseni salvami z ručních zbraní opatřených tlumiči. Autobus vyrazí k základně a ti uvnitř nasadí plynové masky.

V jedné z budov Američané, kteří mají za úkol střežit odpalovače nukleárních střel Pershing II, zahalení neviditelnou pláštěnkou nervového plynu, jsou na místě mrtví a odpalovače zneutřalisovány.

Druhá základna Pershingu po bázi v Heilbronnu padne podobným způsobem. Současně pět klíčových spojovacích zařízení NATO v holandském Maastrichtu a v německých městech Boerfingu, Kindsbachu, Massweilenu a ve Vogelweh - je vyřazeno z provozu. V hlavním stanu NATO v Bruselu jsou z toho celí pryč a nevědí si rady. Několik vysokých důstojníků a politických předáků chybí a nejsou k nalezení. Některé najdou mrtvé v jejich domovech.

Mezitím u pobřeží Islandu, nedaleko Keflavíku, se z chladných vod vynoří potápěči, místo je veledůležitým článkem podmorských operací NATO ... nu, nechme toho, události jsou vymyšleny, založeny na předpokladech, však i když je tomu tak, plánování jich - a současně mnoho jiných - je pravda pravdivá. **Generál Pjotr Ivanovič Ivašutin**, holohlavý bytelný komandýr s býčím krkem, bos GRU (Glavnoje Razvedyvatelnoje Upravlenija), kterého je prodlouženou, zpravodajskou paží sovětského vojska, má k dispozici 30.000 mužů a žen cvičených k plnění těchto úkolů.

Dlouho trvalo, než se západní zpravodajské služby o existenci a složení těchto komand dozvěděly, přesto, že už měly leccos za sebou, například zavraždění afghánského prezidenta v r. 1979 a potlačení protisovětských akcí v Bulharsku v polovině šedesátých let. Dnes už se však o jejich "bohulibé" aktivitě ví, stejně tak i názvy: SPETSNAZ - specialnaja naznačenijsaja, což značí "jednotky pro zvláštní účely". Vývoj Spetsnazu je zvlášť hrozivý aspekt rostoucí sovětské síly. Jejich úkolem je ničit vnitřní strukturu států a zabíjet. Tato komanda jsou nedílnou částí mírových operací Sovětů a v době války by mohla být vážnou hrozbou NATO, ba dokonce Spojených států samotných, vyvoláváním strategických trhlin v jejich oblastech. Američti zpravodajci odhadují válečnou sílu Spetsnazu na 20 brigád, každá o počtu 900 až 1.200 mužů a přinejmenším čtyři námořní brigády.

Nábor do jednotek Spetsnazu je striktně výběrový, kdekdo se do nich nedostane. Desertér z GRU, který žije v Anglii pod přijatým jménem Viktor Suvorov, o tom říká: "Jen odvedenci, kteří obstáli při přísných zkouškách, jsou přijati." Suvorov tvrdí, že mnoho z nejlepších sportovců Sovětského svazu, především pak ti z olympijských týmů jsou do komand zařazováni. Mezinárodní sportovní události poskytují jim dvojitý zisk: kroně toho, že tím nabudou zručnost v nejedné sportovní disciplíně (lyžování, plavání atd.), seznání je to s terénem, do něž se jednoho dne mohou vrátit co sabotéři.

Všechny metody Spetsnazu mají společný jmenovatel: **brutalitu**. Jeden z jejich hlavních výcvikových středisk se nachází v místech zvaných Zeltje Vody na Ukrajině; tábor leží v těsném sousedství koncentračního tábora, a podle udání Suvorova jsou vězňové z gulágů používáni velkou mírou jako "cvičné pomůcky" při praktikování nácviku boje "muže proti muži", při čemž rány do hlavy, kopání do všech částí těla a mrzačení, jsou povoleny. "Je to zdaleka názornější," říká Suvorov, "Než vrátit kudlu kamel do pytle z pískem."

SPETSNAZ V ČESKOSLOVENSKU

Podle toho, co uvádí americká zpravodajská služba, byly trupy Spetsnazu v činnosti už po hlavku řádku let. V knize *Special Operations in US Strategy* se dočtete: "V Českoslo-

vensku v roce 1968 obsazení letiště provedly trupy Spetsnazu pod vedením KGB (zbytečně mřhání peněz: stačilo by k tomu tucet pionýrů. Překl.). Tytéž jednotky zatkl generálního tajemníka ÚV KSČ Alexandra Dubčeka a postaraly se o jeho transport do Moskvy. S podobným se setkali mnozí jiní, jichž jména byla uvedena na listinách KGB."

VESELÉ VÁNOCE V AFGHÁNISTÁNU

Vánoční invaze Afghánistánu v r. 1979 byla klasickou školní ukázkou operace Spetsnazu. Pod záminkou oslavy "Afghánsko-sovětského přátelství" byli vysocí afghánští důstojníci svoláni k recepci; během oslavy byla hala uzamčena a všichni uvnitř vyhozeni do povětří.

Leč podle výpovědi jiného přeběhlíka, majora KGB Vladimíra Kuzičkina, primárním úkolem komanda v Kabulu bylo zavraždění prezidenta Hafizullahu Amina. 27. prosince příslušníci komanda, v afghánských uniformách a pod velením KGB, se přiblížili paláci Darulaman ze tří stran, prostříleli se k Aminovi a zabili ho i jeho rodinu.

Západní zpravodajština, odkázána z velké části na odposlouchávání rozhlasových zpráv, zprávy uprchlíků a desertérů, uvádí, že největší počet komand Spetsnazu dnes je zasazen v Afghánistánu, kde pomáhají jednotkám rudoarmějců v síle 120.000 mužů v boji proti guerílám (rozuměj mujahedinům, bojovníkům za svobodu. Překl.). Přesto, že jde o podnik nákladný, je Afghánistán sovětským vojenským velením považován za opravdovou operační laborator jejich ozbrojených sil, první od Druhé světové války.

Síly Spetsnazu nemají vliv pouze v sovětském vnitrozemí, jejich nekonvenční válečné taktiky je činí výtečným nástrojem při exportu revolucí. Nejen Afghánci, ale i Kubánci a jiní z vojenských jednotek Třetího světa prošli dodnes výcvikovými tábory Spetsnazu.

Jednotky Spetsnazu jsou zasazovány pravdělně při přezkoušování zpravodajské a vojenské připravenosti Západu. Dobrou službu jim přitom poskytují jejich miniponorky, upravené tak, že se mohou plazit po mořském dnu; děje se tak pomocí housenkových pásů, jaké používají pancéřová vozidla. Tyto ponorky slídí kde se dá, a není tomu daleko, co "poctily" svou návštěvou švédské námořní základny, ohlížejíce se po vhodných místech na pobřeží, kde by se daly vysadit útočné jednotky plavečů. Pronikly při té příležitosti pod vodou až do samé blízkosti stockholmského královského paláce. V březnu 1984 švédští samopalníci zastihli v nejlepším a granáty a palbou zahnali potápěče Spetsnazu v blízkosti jedné velké námořní základny. A zcela nedávno byla jejich přítomnost zaznamenána v samé blízkosti gibraltarského průlivu a stopy ponorek byly objeveny na dně oceánu blízko japonských námořních základen.

Ve Spojených státech jsou toho názoru, má-li se čelit Spetsnazu s úspěchem, bez náležité reakce se to neobejde. V první řadě je nutné, aby všechna místa, organizace, skupiny i jednotlivé osoby, kterých se hrozba týká, si byly vědomy nebezpečí, jemuž jsou vystaveny, a schopností této "bohulibé" čeládky. Místa, odpovědná za odhalení a odezvu na event. útok sil Spetsnazu, musí vědět, po čem pátrat a musí být připravena kdykoli zasáhnout. A nakonec - a to nikoli naposled - **sběr zpráv o tomto světerepo nepříteli - Jak, kdy a kde zaútočí - musí dojít značného zlepšení.**

přeložil Richard Hanzlík

Agonie Angoly

Andrew Alexander, americký reportér z Washingtonu, D.C., byl první, kdo měl možnost strávit delší čas na obou bojujících stranách ve válku rozštěpené Angole. Co tam shledal, byl obraz lidské bída a utrpení: byrokracie paralyzována, hospodářství rozvrácené, zločinnost na vzestupu, chudoba na každém kroku, takový je zhruba obraz dnešní, komunisty "osvobozené" Angoly, země, která se před 15ti lety stačila uživit sama. Dnes každé čtvrté dítě umírá dřív než dosáhne pěti roků.

Jeden z aspektů, o něž se Alexander zajímá, je angolský vývoz oleje, který až dosud tvořil 90 procent tohoto, z čehož celých 80 procent připadá na Spojené státy. V předminulém roce činil čistý výnos 2 miliardy dolarů, v roce minulém už jen 900.

Zde budiž poznamenáno, že největším podílníkem nejobhatších olejových polí v cabindské provincii je americká firma Chevron. V roce 1984, kdy firma převzala Gulf Oil Co., převzala tím i svých 49 procent výrobních zařízení; Angola vlastní zbytek. Na polích v Cabindě se nachází 200 pramenitých čerpadel s kapacitou 190.000 barelů oleje denně.

Jednostovacet Američanů tu pracuje na směny - 28 pracovních dnů, 28 dnů volna - v prostředí naoko vzdáleném války; v době volna se pracovníci věnují hlavně golfu, pozorují poslední filmy, ve vlastní kantine poskukují Budweiser a zřídka opustí dráty obhnané pracoviště.

Kuba má v Angole podle odhadu 35.000 vojáků, kteří jsou tu proto, aby pomáhali komunistům v MPLA v jejich "osvobozovací" úsilí, značná část jich je dislokována v Cabindě. Umocněním paradoxem je, že kubánské trupy, které podle požadavku prezidenta Reagana a jeho administrativy mají opustit Angolu, namísto toho chrání americká pole před útoky Amerikou chráněných gueril. (Rozuměj "mezinárodními bankami chráněných" gueril, v čele s D. Rockefellerem. Red.) Za zmínku ovšem stojí, že jejich vůdce, **Dr. Jonas Savimbi, na rozdíl od minulosti, v interview uvedl, že neholdá na Cabindu zaútočit, takže vyhrůžka Jižní Afriky zdá se být mnohem realističtější.**

V táboře rebelů (rozuměj "rebelů". Red.), v místě zvaném Likuwa, hluboko v jihozápadním cípu Angoly, kde antilopy a opice dávají lidem dobrou noc, ti z UNITY zhotovují z pokřiveného kovo-
vého plátu sestřeleného sovětského vrtulníku útočné bodá-

ky. Kousek opodal předělávají motor ukořistěného -aku URAL z benzinu na d. sel, jiní sekýrkami osekávají z dřevěných špalíků pažby pro sovětské útočné pušky zn. AK-47, ukořistěné Sovětům. O elektrický pohon se jim postaral dvoutunový generátor, jehož se zmocnili v bitvě na severu a dopravili rozložený, po součástkách do ústředního skladu UNITY, šedesátipětitisícové armády **Národní unie** pro naprosté osvobození Angoly. Po celých jedenáct roků, za podpory Američanů (CIA), vede UNITY tuto krvavou, záškodnickou válku s úmyslem zhasit zemi marxistické vlády, za kterou stojí Sovětský svaz se svým kubánským vasalem.

V hlavním městě Luandě tvrdí, že UNITY je hnutí na vymření, zde v Likuvě, se tvrdí, že nezadá být na místě. "Jsme tu, abychom tuto válku vyhráli," prohlašuje generál UNITY **Altino Sapalalo**, jehož levá paže byla odtržena bombou. "Je to náš osud. Je to naše země. Budeme bojovat, i kdyby válka měla trvat dalších deset let."

Portugalští kolonisté, kteří v r. 1975 Angolu opustili, nazývali tuto oblast "země na konci světa". Daleko do pravdy neměli, není to opravdu ráj na pohled.

Lidé tu žijí v chatrčích a živí se výhradně antilopím masem, chlebem a rýží. Mračna much tse-yse konají své, za noci maláriinosní moskyti. Není tu víc než půl tuctu lékařů. Operační místnost v hlavní nemocnici nemá žádný kyslíkový přístroj.

Cest je málo a přišli-li, jsou zcela nesjízdné. Za slunných dnů je půda něžná, takže urazit víc než 15 mil v hodině je prostě nemožné.

I když jednotky "rebelů" (tuvozojky jsme přidali my. Red.) aktivně působí na celém území státu, vládní vojsko o síle cca. 80.000 mužů a asi 35.000 Kubánců brání UNITY, aby tato získala naprostou kontrolu nad většinou územím než třetinou země na jihovýchodě, kterou

"rebelové" (viz noheře) nazývají "Svobodnou Angolou".

"Ne že by nás to tu příliš těšilo," připouští plukovník **Antonio dos Santos Franca**, náčelník štábu vládních ozbrojených sil, "avšak co jiného nám zbývá, máme-li pokračovat ve svém boji."

UNITY je státem ve státě. Má svou vlastní vlajku, rádiovou stanicí, svůj vlastní vzdělávací systém, dokonce i vlastní ekonomii; mimo jiné vyváží průmyslové diamanty, které sami "rebelové" těží v dolech v severní provincii Angoly. (Diamanty jsou prodávány prostřednictvím velkoobchodníků v Jižní Africe.)

Dr. Jonas Savimbi, vůdce UNITY, si nemálo potrpí na svůj vzhled; zlatých prstenů má na každé ruce hned několik, za pasem pistolí s rukojetí vyřezávanou ze slonoviny a vykládanou stříbrem. Před měsícem, na slavnostní vojenské přehlídce v provinčním městě Jamba, promluvil v jazyce jeho kmene ovimbundu, načež, po hodinovém projevu, procházel svižnými kroky mezi nastoupnými jednotkami, zpívaje při tom baladu, při čemž mu jeho vojáci po každém refrénu sborově odpovídali.

Ironií je, že Savimbi vděčí za přežití UNITY svému úhlavnímu nepříteli a hlavnímu patronu - **Jižní Africe**, bez níž by, jak tvrdí **Paolino Pinto Joao**, vedoucí angolské vládní propagandy, UNITY neexistovala. A dos Santos k tomu dodává: "Kdykoli se boje s UNITOU odbojují na jihovýchodě, Jihoafričané zaútočí na straně opačné." Což **Savimbi** popírá, aniž by se tajil, že vojenská asistence Pretorie s vděkem kvituje. "kdykoli o ni požádám", říká, tenkrát se nám ji dostane." A dodává: "Apartheid je nám všem tu trnem v patě, ale co dělat, musíme tomuto zlu čelit, jednoho dne beztak zmizí. Na druhé straně na nás číhá jiné zlo, Sovětský svaz, který se roztahuje po celém světě, netoliko zde, v Africe."

Přeložil DrAC.

KAROL herbár

Rumanček pravý (Matricaria Chamomilla)
Heřmáněk pravý (Camomile)

Rastlina vyobrazená v minulom a dnešnom čísle N.H., ľudovo nazývaná "kamíľky" je jednou najviac užívanou bylinou po celom svete. - Starí Egypťania jej vzdávali vysokú úctu, venovali ju bohu slnka pre jej farbu a liečivé účinky.

Meno matricaria pochádza z latinského slova "mater" - matka a bola najviac užívaná pri ženských chorobách. V starých herbároch sa písalo o olejoch z rumančeka ktoré liečili unavené údy a odvar z

kvetov znižoval bolesti močových ciest.

Známa rakúska herbalistka Maria Treben píše o tejto byline v jej knihe, že lieči a pomáha pri liečení skoro všetkých chorôb. Je to veľmi osôzná bylina a najviac je užívaná vo forme čajov, ktorý zalievame vriacou vodou a nie varíme a necháme radšej dlhšie vyluhovať, ovšem nesmie dlho stať, aby nezhorchol.

Čajovým odvarom môžeme umývať vlasy a ak sú svetlé, dostanú krásny lesk, tiež môžeme umývať tvár, oči, rany, vyrážky, popaleniny, liečivosť čaja znižuje bolesť, bráni tvoreniu jaziev a urýchľuje liečebný proces.

Rumančekové kúpele znižujú reumatickú bolesť, liečia rôzne nedyhy na pokožke a hemeroidy, tiež pomáhajú pri bolestiach klbov, končatín a blahodárne posobia na nervy.

Čaj pôsobí dezinfekčne, protizápalove, uvoľňuje krče a zvyšuje potenie. Naparovanie nad horúcim lieči zápal čelnej dutiny, kloktanie utišuje bolesť zubov, lieči zápal mandlí a rôzne zranenia v ústnej dutine.

Pitím čaju sa lieči astma, bronchitída, čistí sa krv a zlepšuje sa krvný obeh. Čaj posilňuje a utišuje žalúdok pri zvracaní a slabosti. Ďalej čaj lieči slezinu, ľadviny, vy-

háňa črevných parazitov a pomáha pri menštruácii a tiež je účinný v protinarkovej liečbe.

V kozmetike sa používa na výrobu krémov, šampónov a mydiel.

Rumanček dosahuje výšky až 50 cm, rastie na lúčkach, úbočiach atd. - Zbiera sa od mája do augusta, najlepšie na slnečné poludnie keď je v plnom kvete a suší sa v tieni. Tento vynikajúci čaj, by mal byť v každej domácnosti, aby v prípade potreby mohol byť užitočný.

Informácie:

Karol ŠIMONOVIC
535-1407

Staré arabské príslovie hovorí:

Ten kto má túto bylinu v záhrade nemôže zomrieť.
Napíšeme vám o nej v budúcom čísle N.H.

Jablko a jeho liečivé účinky

Sama príroda nám nabíza často účinné lieky, z nichž však mnohé sme zapomenuli plne využívať. K nim patrí napríklad také jablko, ačkoli máme písomné doklady, že již od dávnych dob byly známy jeho léčivé účinky. Recký lékař Hippokrates (r. 460-377 př. Kr.) je doporučoval proti střevním infekcím, při plicních onemocněních, při srdečních slabostech a při nedostatečné činnosti ledvin. Listováním v dějinách medicíny zjišťujeme, že žádný plod nebyl tak důkladně vědecky lékařsky zkoumán jako právě jablko, a byla shromážděna dokumentace, že u celé řady onemocnění pomohlo pacientům až překvapivě úspěšně právě jablko. Někdo by snad mohl namítnout, že stále uvádíme jenom příklady z minulosti. Svá doporučení doložíme proto ještě lékařskou praxí některých současných zahradničních specialistů:

Srdeční infarkt, kornatění tepen: Podle amerického odborníka na tyto choroby prof. dr. Ancela Keyse z Minneapolisu, mohou dvě šťavnatá jablka denně působit preventivně proti kornatění tepen i proti infarktu. Pectin, jehož jablko obsahuje až 15 procent váhy plodu, snižuje totiž obsah

cholesterolu v krvi a zmenšuje ukládání tuků.

Trávení, zácpa: jedno jablko před obědem zlepšuje stolicí. Při úporné zácpě pomáhá podle amerického lékaře dr. Jeffry S. Hyamse z Hartfordu vypít menší sklenice neslazeného jablečného moštu třikrát denně vždy před jídlem. Dlouhodobé působení jablka na příznivé uspořádání trávení spočívá především v jeho vlivu na normalizování střevní mikroflóry.

Vysoký krevní tlak: Jablka "rýžují" z těla přebytečnou sůl a vodu, čímž působí na snížení krevního tlaku. Pacientům se proto doporučuje jíst každý den pravidelně ráno

jedno jablko. Zvláště účinné jsou však tzv. "jablečné dny", které doporučuje prof. Jagič, který je na vídeňské klinice úspěšně vyzkoušel: Z 1 a půl kg jablek se připraví kompot, který se rozdělí na 4-6 porcí pro postupný konzum během jednoho dne. Mimo kompotu se však nesmí celý den nic jiného jíst, ale musí se vypít nejméně 1 litr minerální vody. Takovýto "jablečný den" se má zařadit jednou týdně.

Nespavost: Jedno jablko večer je dobrým uspávacím prostředkem do nerušeného klidného spánku. To doporučují ještě dnes lékaři. Ale radil to svým pacientům již v 18. století lékař Christian Wilhelm Hufeland a jeho pacienti byly převážně významné osobnosti německé kultury - Goethe, Schuller, Fichte. Působení jablka na podporu spánku spočívá pravděpodobně na stejnoměrném rozdělení cukru v krvi během noci, takže nedochází ke snížení jeho hladiny, které právě často působí buzení.

Migrény: Vídeňský lékař dr. Ewald Riegler doporučuje sníst jablko ihned, jakmile se začnou projevovat příznaky blížící se migrény. Tvrdí, že tím je možno zabránit záchtu migrény.

Záněty, zápaly: Prof. Jagič o němž jsme se již zmínili, tvrdí, že úspěšně vyléčil zánět ledvin dvěma až třemi "jablečnými dny". Vysvětluje, že jablka svým obsahem minerálních látek, ať již syrová nebo i vařená, působí příznivě i při onemocnění revmatických, ledvinových, různých kožních vyrážkách a při závažných střevních infekcích.

Průjem: Dříve se ostatně těžké střevní infekce spojené s úpornými opakovanými průjmy léčily jen strouhanými syrovými jablky. Pektiny obsažené v ovoci mají totiž i značný význam dietetický: vážou na sebe různé dráždivé látky ve střevě. Dr. Leo Krutoň léčil jedním a půl kilogramem syrových jablek dokonce i životu nebezpečnou infekci úplavice. Tvrdí, že již druhý den jablečné diety průjmy většinou zmizely.

Nepříjemný pach z úst zmizí, podle dr. K. L. Schocka, když jíme pravidelně v poledne i večer jako dezert porci jablečného kompotu.

Zdravé zuby: Dr. Hermann Gerhard doporučuje jablka po každém hlavním jídle, poněvadž při kousání chřupavých jablek si čistíme zuby, čímž předcházíme náhodnému vzniku hnilobných částeček jídla v ústní dutině.

Kocovina: Vídeňský lékař dr. E. Riegler tvrdí, že větší množství jablek snědených ráno po "proflámané" noci zklidní již po půlhodině bolesti hlavy.

Závěrem tohoto stručného přehledu o významu jablka pro naše zdraví snad bychom měli ještě zdůraznit, že jablko je cenným pomocníkem při léčbě nejenom pro látky, které obsahuje dokonce harmonicky sladěné, ale často

někdy ještě více pro látky, které neobsahuje: z posledně jmenovaných jsou to hlavně bílkoviny a tuk, kuchyňská sůl a téměř žádné látky vytvářející kyselinu močovou. Tuková tkáň zvláště otlých obsahuje vysoké procento vody. Přehybný tuk se daří snadněji likvidovat, když se podaří snížit obsah vody v organismu. A právě tento "odvodňovací" efekt podporuje vysoký obsah draslíku a naopak minimální obsah kuchyňské soli. Z dietetického hlediska je jablko pro nás velmi cenné i tím, že je chudé na kalorie: 100 g jablka obsahuje jen 80 kalorií. V tomto výřtu kladu bychom mohli ještě dále pokračovat. Domníváme se však, že i toto krátké upozornění dostatečně přesvědčí a že si budeme více vážit tohoto vzácného daru štedré přírody.

LIBOWAKA
spolek přátel přírody,
lovců a rybářů

dovoluje si Vás pozvat na

POSLEDNÍ LEČ

která se koná v sobotu, 14. února 1987,
restaurace PRAHA, Masaryktown, ve 20 hodin

Výborná večeře — Bohatá tombola
K tanci i poslechu hraje The Czech Grass
Vstupné \$7. za osobu

Reservace vstupenek

281-2112

DIVADLO POÉZIE
a malých foriem

IN VINO VERITAS

Básnická oslava vína a všetečného čo s tým súvisí.
(Vulgárne rečeno, "Večer pljanskej poézie").

21. FEBRUÁR - ÚNOR 1987 o 8:00 hodline večer
V SPOLOČENSKEJ HALE KOSTOLA SV. PAVLA
1424 DAVENPORT ROAD, TORONTO (ZÁPADNE OD DUFFERIN ST.)

I nad'alej bude naša činnosť vedená úsilím popularizovať poetickú tvorbu
v českej a slovenskej reči a obohacovať kultúrny profil prostredia, v ktorom žijeme.
Dakujeme Vám za Vašu priazeň a podporu.

Recepty pro naše hospodyňky

PRO ZDRAVÍ DVA "RYBÍ DNY" TÝDNĚ

FILE PO NORMANDSKU:

4 větší plátky rybiho filé, 20 g mouky na obalení, 50 g másla, 1 velká cibule, 2-3 jablka, 1 lžice citronové šťávy, sůl, pepř, trochu zelené petrželky na ozdobu.

Ryby osolíme, opepříme a obalíme je v mouce. Na větší pánvi rozežhřejeme asi 30 g másla. Cibuli oloupáme a pokrájíme nadrobno. Jablka rovněž oloupáme, vyjmeme jádřinec a jablka rozkrájíme na kostičky kromě jednoho, které pokrájíme na kolečka. Oboje osmažíme na pánvi, až jablka změkknou a zeskloutí. Přidáme citronovou šťávu, necháme ještě prohřát a potom směs dáme na předehřátou mísu a udržujeme v teple. Na pánev dáme rozežhřát zbytek másla a na něm upečeme rybu do měkka. Hotovou rybu klademe na směs jablek s cibulí, ozdobíme jablkem, které jsme pokrájeli na kolečka (rovněž osmaženým se směsí) a ozdobíme zelenou petrželkou. Chceme-li, můžeme nakonec vše zalít 1-2 lžicemi bílého přírodního vína. Podáváme teplé s bílým pečivem.

MÍCHANÁ VEJCE S TUŇÁKEM:

1 cibule, olej, 2 zelené papriky, 4 rajčata, asi 6-7 dkg tuňáku v oleji, sůl, mletý pepř, 6 vajec, petrželka.

Na oleji zpěníme nadrobno nakrájenou cibuli, přidáme očištěné, na nudličky nakrájené papriky a udusíme do poloměkka. Potom přidáme oloupaná rajčata překrájená na menší kousky a dusíme, až je paprika měkká a rajčata zahoustlá. Přidáme na menší kousky nakrájený tuňák, necháme prohřát, osolíme, opepříme a zalijeme rozšlehanými vejci. Za stálého míchání necháme zhoustnout. Podáváme s krajíčkem chleba.

POLÉVKA DRŠŤKOVÁ:

1 a půl litru vody, 50 dkg dršťek, 10 dkg zeleniny, 8 dkg tuku (z toho 5 dkg na jišku), 5 dkg mouky na jišku, 10 dkg uzeného masa nebo 1 párek (nemusí být), sůl, pepř, paprika, majoránka, petrželka, česnek.

Dršťky v několika vodách vypereme, vymyeme je v soli a znovu ve studené vodě vypereme. Pak je vaříme půl hodiny, vodu slijeme a dršťky dáme do hrnce studené osolené vody. Vaříme je 2-3 hodiny, až změkknou. Polévku procedíme, zahustíme jiškou a přidáme osmaženou zeleninu. Nakonec vložíme na tenké nudličky nakrájené dršťky a okořeníme. Papriku rozmícháme na rozpuštěném tuku a přidáme do hotové polévky.

TVAROHOVÝ NÁKYP S GRAPEFRUITOVOU OMÁČKOU:

Pro dvě osoby: 2 žloutky, 2 lžice cukru, 1 dobře omytý citrón, 100 netučného tvarohu, 2 bílky, špetka soli, 1 lžička cukru, 1 lžička másla, 1 grapefruit, 1 šálek vody, 1 sklenka bílého vína nesladkého, 1-2 lžice cukru.

Žloutky s cukrem umícháme do pěny. Z omytého citrónu ostrouháme polovinu kůry a přidáme do žloutkové pěny. Tvaroh trochu vymačkáme a po částech přidáváme do žloutkové pěny, má být hladká. Do bílků pokojové teploty přidáme špetku soli, ušleháme tuhý sníh a lehce jej zapracujeme do tvarohu. Dvě misky nebo širší šálky vymažeme máslem nebo rostlinným tukem a vysypeme cukrem. Misky naplníme do dvou třetin těstíčkem a postavíme je do nádoby s vodou tak, aby byly do poloviny ponořeny. V předehřáté středně horké troubě nákyt pečeme asi 15 minut do zlatova. Mezitím oloupáme grapefruit a nakrájíme jej na malé kousky. Do kastrolku dáme šálek vody, víno, cukr, přivedeme k varu,

přidáme kousky grejpu (zbavené i bílé blány) a na malém ohni necháme odpařit, až vznikne hustý sirup. Omáčku vychladíme a pak uložíme do chladničky. Můžeme ji připravit už den před podáváním. Upečený horký nákyt vyklopíme do talířku a přelijeme vychlazenou omáčkou.

KNIHA TOMÁŠE BATĚ, ZAKLADATELE 7. LÍNA

"ÚVAHY A PROJEVY"

JE UŽ V PRODEJI U:

INTERDYNE INC.

117 West St., Jonesville, Mich. 49250, USA.

MORAVIA PRESS LTD.

2098 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6R 1W9

Pravá tvář praktického socialismu

RICHARD HANZLÍK

V praxi, jak je dnes známo už každému vrabci na střeše, socialismus je ve své podstatě hromadění majetku a pídění se po světských radovánkách několika málo vyvolenými a zbídačení těch mnoha ostatních.

Přikladem toho budiž článek, který se objevil v americkém magazínu U.S. NEWS AND WORLD REPORT z 27. října m.r.; týká se (soory, o mrtvých jen dobře, ale co je moc je moc) zemřelého "socialistického" vůdce Jugoslávie, presidenta Tita. v článku se píše:

"Jugoslávský komunistický president si značně potrpěl na sladký život, hromadění zámků a loveckých rezervací, něco jak vidíme u řetězových hotelů. Počínal si při tom s takovou vehemencí, že z toho vyšel vtíp vtípů, který tehdy v jeho zemi koloval: ... jediná vysoká, co na nás zůstalo, je nízký králík.

Věru, žádný z komunistických hrdinů dosud nepobloudiv na cestě k socialismu takovou měrou, jakou právě on: kromě soukromé zoologické zahrady na soukromém ostrově a soukromé jachty, liboval si Tito v módním oblékání a celoročním lapáním bronzů ze své sluneční lampy. Jeho choutky ho zatáhly do řad nezahánitelné "nové šlechty", včetně jemných suken a opaskové přesky z 24karátového zlata.

Jeho choť Jolanka nebyla jiná a vyjádřeno matematicky, jeden byl za osmnáct, druhý za dvacet bez dvou. S Titem se tak dlouho hledali, až se našli. Nyní vdova, činí si nárok: na část akumulované

Titovy kořisti a soudí se s jugoslávskou vládou o krajíc koláče, pozůstávajícího z klenotů, automobilů, koní a vil, které po Titovi zůstaly.

Ano, s jídlem roste chuť, praví staré a pravdivé přísloví (u nás, na Haně, se také říká: "Co se stane, když se h... stane zahradníkem."); když se poprvé setkali, měla jen to, co měla na sobě.

Už bych málem skončil, když tu mi na mysl přišla příhoda, k níž došlo (nejednou) jednoho z posledních dnů tzv. II. světové války, kdy se jednotky Čs. partyzánské brigády Jana Žižky přesunuly do prostoru Hostýnských vrchů. Jednoho večera přišla k nám do bunkru (chaty jistého občana z Holešova) jakási stará žena z nedaleké Rusavy, v rukou velký tác s ještě se kouřícími buchtami, bohatě pocukrovanými. Táč skončil v "ložnici" komandýra, velitele odřadu, parašutisty Fedora Zimína, který buchtu pozřel a na nás všechny ostatní se nedostalo. A tudíž - ať ještě dlouho žije mezi námi - socialismus!

Což mi připomnělo starý, prehistorický vtíp, ještě z doby školních škamen:

Do školy v Bruchotině na Haně zavítal okresní školní inspektor a učitel, aby se pochlubil znalostmi jemu svěřených žáků, takto je oslovil: "Milé děti, minule jsme v hodině jazyka českého probírali skladbu větnou. Nu, řekněte panu inspektorovi několik příkladů této skladby, třeba pomocí slova ananas. Třeba ty, Pavlásku." - "Ananas je tropické ovoce." - "Výborně, Pavlásku, a co ty, Toníku, jakou větu ty nám utvoříš?" - "Ananas je zdravé ovoce a dováží se z dalekých zemí." - "Výtečně, Toníku - á, tuhle se hlásí Jozéfek, nu tak, Jozéfkou, spust'." - "Náš táta kópil kilo krakovský. Krakovský se... a na nás se vy..."

A ještě něco, týká se to Jolanky, tenkrát koně Jolanky.

Dávno je tomu, někdy v době kolem Mnichova, sloužil u nás, v Ružomberoku, Mekoce Slovenska, u útvaru horského dělostřelectva, voják od kudsí ze Sudet, z Karlovarské či co. Prostý chlapec, česky neuměl, dělal ve stáji podkoního. Jednoho dne se do jeho rájů dostavil na obvyklou prohlídku plukovní

veterinář, štábní kapitán Bureš, a státník se mu ohlásil s takovou: "Pán špatný kapi-

tán, hlásíš, kůň Jolanka nic nežereš, nic nepiješ, hlásíš, že chceš neš!"

Přišla skúsená kaderníčka
NAĎA LAZARČIKOVÁ Z BRATISLAVY
účastníčka medzinárodných súťaží
v krasočesani vlasov
pracuje v novom salóne
KAROLA ŠIMONOVICA
* * *

Pánske, dámske strihanie a úplná úprava vlasov.
Trvala od \$ 20.00 vyššie.

Mierné ceny, predaj kozmetických a herbálnych čajov a výrobkov.
Brezovú vodu na vlasy, šampony atd'.

20 RONCESVALLES AVE., TORONTO
(Severne od Queen Street West na západnej strane.)

KAROL ŠIMONOVICH

VOLAJTE: 535-1407

CHOLKAN

R. CHOLKAN & CO. LIMITED • REALTOR

Zamýšľáte-li kúpiť alebo predat dům, chatu, pozemek,
zavolejte dnes nášeho zástupce
DAGMAR JANU
mluvící česky a slovensky.

527 Bloor Street West, Toronto, Ont. M5S 1Y5
Res. (416) 534-6513 (416) 532-4404
Informace zdarma.

MILAN MIKES

Commercial - Residential

R. R. # 4,
Orangeville, Ontario
519-941-1935

Kennedy Travel Bureau Ltd.

424 BLOOR STREET W., TORONTO, ONT.

Návštěvy příbuzných z Československa
a cestování kamkoliv na světě
vám vybavíme k vaší spokojenosti.

Volejte nebo pište:
(416) 921-8945
921-3721

Dana Nohavica
Manager

naše hlasy

Publishing and Printing by:
Vydává a tiskne: MORAVIA PRESS LTD.

Editor in-Chief:
Šéfredaktor: MILO KOMÍNEK

Adresa:
Adresa: 2098 Dundas Street W., Toronto, Ont.,
Canada M6R 1W9.

Tel.: (416) 533-4242

ROČNÍ PŘEDPLATNĚ:
Kanada \$ 12, USA \$ 14, všechny zámořské státy
lodní poštou \$ 16.

Leteckou poštou: všechny zámořské státy \$ 25.

CZECHOSLOVAK (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED

Kampelička

740 Spadina Avenue, Toronto, Ont. M5S 2J2
(roh Spadina a Bloor) Tel.: (416) 925-0557

Dlouhodobé vklady:

1 rok	8,5 procent
2 roky	9,0 procent
3 roky	9,25 procent
5 roků	10,0 procent
Minimum	1000 \$
Vyšší úroky nad	25000 \$

Úrokové míry se mohou změnit

Přijďte, ptejte se nebo volejte pro podrobnější informace

Otevřeno: Pondělí, úterý a pátek 10-7
úterý a středa 10-5
sobota 10-2